

REALIST

III

Sisukord: Laste- A. Kügemägi.
Kodu - M. Laks. Kui käes on kevade -
M. Laks. Math Pirumaa ran-
nikule - E. Riisalu. Kevade hüüd -
V. Klaas. Juba loorib lōō - M. Laks.
Suveöö - H. Vorn. Mui klassi rahvas-
tikust - Ma. Pür. Suveõhtu maal -
M. Laks. Mõistatus - A. Aadna. Mes-
andid - M. Laks. Mis on sinu vales-
ti? - A. Kügemägi.

Kaas: V. Valgalt.

Realist.

Rakvere Reaalkooli I klassi ajakiri.

I aastakäik.

MAI 1938.a.

Nr 1

SAATEKS.

Meie ei taha olla, ei ole vaikin,
ununev lehekülge tegode Peamatus.

Anna Haava.

Õpilased, meil on oma klassi häälekandja, oma
ajakiri „Realist“! Selles on meil võimalus aval-
dada oma parimaid, ilusamaid mõtteid.

„Realist“ tahab olla meile südamlikes söb-
rales, esitledes vaid nõude, et paigutaksime tema
lehekülile kaunist, üllast oma saavutusi. Ja püü-
ab meid tüvistada suurimaks pingutusiks, võitlu-
siks aadete eest.

Hoalame lootust, et Reaalkooli I klassi õpi-
laste katse hästi õnnestub ja sellele numbrile
järgneb veel rida teisi numbreid.

.. ————— ✂ ————— .. Toimkond.

Kodu.

Kus laineina liiguvad viljade välgad
ja õitsvais lilledes heinamaad;
kus mühavad metsad ja männikud hajad;
mis lindude lauludes kajavad;

kus laiad on laaned ja viired on sood
ja jõgedes voolavad vahused vood
ning päikese piatatud pöösad ja paluur,
ja tee ääriil tukkuvad küllad ja talid;

kus majake metsade vahel on viike
ja päikese paistes on põllud ja ääris:
sääal kodu mul armast, see kohas on viike,
kus ootavad mind noorus- ja narmud ja aas.

Kui käes on kevade.

Kui käes on jälle kevade
ning lõõnud lilled õitsule
ja üle halja murumaa
lähid kevadõhud hõljuma;
kui kaski kativad liherüüd
ja metsis kajab linde hüüd;
kui kohisevad kevadveed
ja kuivaks saavad koduteed:
siis nagu kugi kutsub mind
ja koju lähem nagu lind,
kus noorea kodu, vanemad
ja metsad, murud ootavad.

Pääl rõõmus olen kevadest
ja laulan lihtsat laulukest.
On lilled lõõn'd siis õitsule
ja käes mul on ju kevade.

Matk Viiruaa rannikule.

Rahulikult uinus Viitna Pikkjärv ja vaikusust levitas külakoda tä kaldal, kui ma asusin rattamatkale Viiru randa. Matk oli saanud võimalikuks ainult selle tõttu, et olin parajasti Viitnal noorkotkaste laagris ja sellega ka oma 20 kilomeetrit rannale lähemale kui tavaliselt. Varahommikust värskust hoovas kõhjaltnommelt ja soolt, ja vaikus siiski häänamaa tundus nii võrratult kaunina varahommikuses päikesevalguses. Aga palju huvi pakkusid ka kohad, ennekõike Ilumägi oma puudesse uppuva kabeli ja surmuaiaga, kust avanes erimeine kitsas vaade merele. Ja siis sammudes Võsu kõrval rannaliival, nähes üksikut purjekat väljumas Kuradisaare tagant ja kadumas Lõbineeme varju,

otsustasin oma matka kuni Loksani pi-
kendada, kus tahtsin näha laevu ka lähemalt. Pärast Käsmut oli hulka vaik-
set metsateed, enne kui jõudsin Loobu-
jõe suhu, enne möödudes veel vaikselt
mitsajärvest. Loobujõe allikalt tulnuna
oli tunne, nagu liaksid kaugel vöör-
sil osakese oma kodust.

Loksal oli sadamas mitu laeva.
Küüd, kus esmakordselt viibisin ise
sõidukis, millest olin seni ainult lu-
genud, jälgisin huviga kõike; ka lae-
vamahi, keda olin kujutanud kui eri-
lisi inimesi - mehisemaid ja karmimaid
harilikkudest meestest. Kuid kahjuks
pidin peagi siit lahkuma, sest päi-
ke, see kell, kes kunagi ei ruisa, oli
vajunud juba ähvardavalt mada-
lale.

Kevade hüüd.

kevad, kevad! rökkab kõikjal.
 Kõigi linnukeste kurgust kostab too
 määratu hüüd: „Kevad on saa-
 bunud!“ Isegi lilled tahavad
 sulle seda mulde tuletada. In-
 meste rinnus peitub see rõõm, ta
 tungib seal ka välja, ei või ju
 see suur rõõm seal paigal pü-
 sida. Ja kõik inimesed ühinevad
 ning hüüavad kooris: „Kevad, ke-
 vad!“ Mis tub siis selles hüüus ke-
 vad! nii palju rõõmu. Tuhanded
 elud, mis on suikunud, ärkavad
 uuesti ellu. Linnud, kes on rän-

nanud alalisele suvemaale, ruttavad kevadmaale tagasi. Inimesed, kille tahtjõud on juba rangemas, saavad uut hoogu. Suure innu ja röömuga lähevad nad uuesti tööle. Kõik, kõik tunnuvad kevadest röömu, kõik noored ja vanad püüavad kevadega võidu sammuda. Kevad toob vanusse uut julgust ja taht, noorusse aga jõudu. Kõik loövad punetama kahvatud põsed, kiduraks jäänud lapsed hakkavad jõudsasti kasvama. Kaugele, kaugele jäävad kõik endised mured. Kaldselt säravad päikesekiired puistavad nad vististi laiali.

M. Laks.

Juba lõõrib löö.

Juba lõõrib löö.
Juba kuiv on õu.

Tõusnud lilleke
jälle elule.

Stiidult, põllu päält
ja ka orust, mäelt
suland lumike.

Tuleb kvade.

Varsti linnudki
jõudnud meieni
pusi pumuma,
viise laulma ka.

Juba päikegi
paistab soojasti.

Laavad lapsed ka
õue mängima.

Oh, kuis hõiskab suu:
"Juba haljas puum!
Oh kui kuiv on õu!
Põllul lõõrib lөө!"

Harald Väsu.

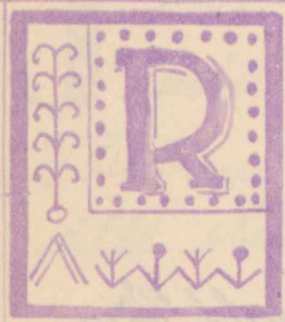
Juveõõ.

mul kohab nii vaikselt ju
ja pilvedest paistab kuu.
Mind ümbritseb õõ, vaikus, rahu.
Sääl kaob kugi rändaja rohu.

Kesk metsi, soid uinub järv.
King kahvartund taevaseru.
Ja metsades öökull sääl huikab,
mis kajades kaugelt tuikab.

Meie klassi rahvastikust.

ahvastik meie klassis on võrdle-
misi kirju, sest on ju süa kodanike
ke kogunenud laiadelt maa-ala-
delt — läänest Meeruti mägedest
kuni Pirtse jõeni idas. Põhjapool-
seks piiriks, kust meie klassi elanikkonda
kuuluvad liikmed pärit on, on Soome laht,
kuna lõunapoolne tipp asub Viru-Jaagupea.

Loomulikult on ka rassiline ja kehahitus-
likki vahe õpilaste vahel kaunis märgata.

Nüüd aga oleks aeg hakata vaatlema
meie üksikuid ühiskonna liikmeid, sest ai-
mullt siis suudan klassist anda väikest
pildikest. Alustan klassi „kõrgema kihi
ehk „nobilitadiga“.

Võtame kohe käsile kõrgeima võimu meie
klassis, kes on saanud oma kehastuse aktiivses

klassivanemas Hellen Käos, kes on võitnud hea populaarsuse kõikides klassi kihtides.

Oma ameti suuruselt järgneb klassivanema abi Meinhard Laks, [kes vahest oleks väärt omama paremadki ametid, kuid et tal on andekuse kõrval ka tagasihoidlikkust, siis ta lepib sellegi ametiga].

Saadikuteks klasside „Rahvasteliitu“ oleme valinud Otto Adleri ja Voldemar Kirve, kelledest viimane on ka meie eesklassivanem.

Võimult järgnevad kaks korrapidajat, millist nime kannavad kaks õpilast ainult ühe nädala.

Nagu näha, moodustab meie klassi võimukam kiht ehk „nobilitet“ vähestest liikmetest, kuid lohetume sellest, et ega see oanas Roomas teisiti olnud.

Järgnevast ametita liikmete kihist on saavutanud mõjuvama seisukoha klassi

vanema pinginuzaber Ester Tiivas, kes osu-
tul klassivanema lähemaks nõrandjaks
ja poolametlikuks abiklassivanemaks.

Hadna Alfred toimib mõnes asjas
põhimõtte järgi: mida põhjalikumalt, seda
parem.

Has Valdur, täna tarvitab rohkem
„Aluere“ murrakut.

Eik Kalju oli kord uhke sellele, et
ta kunagi ei õppivat ajalugu. Sellest
siis tuligi, et ta seda õeldes õpetaja-
le tema juuresolekul sirse langes ja
pärast jälle ajalugu õppima hakkas.

Kalda Heino ja Kalde Kaljo
istusid sügisel ühes pingis. Et see
nimede sarnasus tüli tekitas, siis
nad lahutati.

Prokk, Luusk, Kübar, Lammaš,
Valk ja Kängsyp loovad endale

Suvelõpetus maad
kuulsust jalgpallis. Viimane neist on
saavutanud ka suure kuulsuse male-
mängus ja andekuses palju mürada
ja vähe õppida.

Emm Riisalu kohta olevat ajaloo-
lane Maida kord ütelnud: „Üks tõsine
töomes“. Kuid kui suur töomes on
neist esimene ja kui häa inimeste
tundja ja ajaloolane teine, seda teab
lugeja paremini.

Daamidest püüavad oma korra-
likkusega ja moodsusega tähelepanu
äratada Ellen Vilke, Laili Viltre jt.

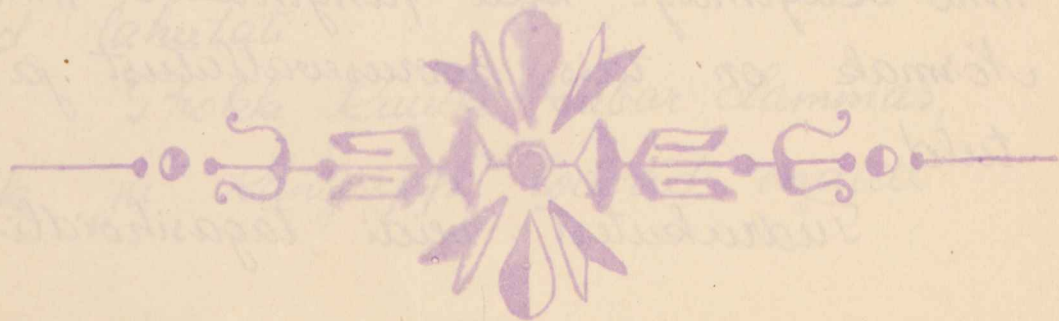
foonistamises ja laulmises on
õpetajate hää tumustuse saanud
Aino Lagemägi, kelle pinginaaber Aino
Normak on täis noorusevallatust ja
-tuld.

Tüdrukutest veidi tagasihoidli-

kuud on klassi priimus Valve Klaas,
Tapp, Voola, Poolet jt.

Ulejaanute kohta ei ole midagi
erulist ütelda. Hinult mitmed on neist
suured muusikarühed, nagu Vrooman,
Hadna Vall, Tümfeld jne., kuna võsu
püüab tegilda ka luuletamisega. Tüsed
jälle hindavad sporti. Nagu nimetasin,
mängitakse mitmesuguseid mänge, nagu
jalg-, koro- ja malemänge. Siis on veel loo-
tust andvaid sportlasi, nagu Kaseväli jõe-
siivalal.

Lõpuks juhitagu veel tähelepanu
sellele, et klassi rahvastike moodusta
vad üldjoontes tublid töömimesed ja et
meie klass käib õppimises tõusuteed.

Suveõhtu maal.

Meinhard Lak

oodes päikse viimne kiir.

Orus oja hõbeviir.

Pärsu linnus viimne tüür.

Pilvil päikse loojus kiir.

Kõval kaud üheskoos
sahisevad tuulehoos.

Tõuseb udu niidul, soos.

Kerkib kaste rannaröös.

Tasa laulvad linnud viit
uimutades püha hiit.

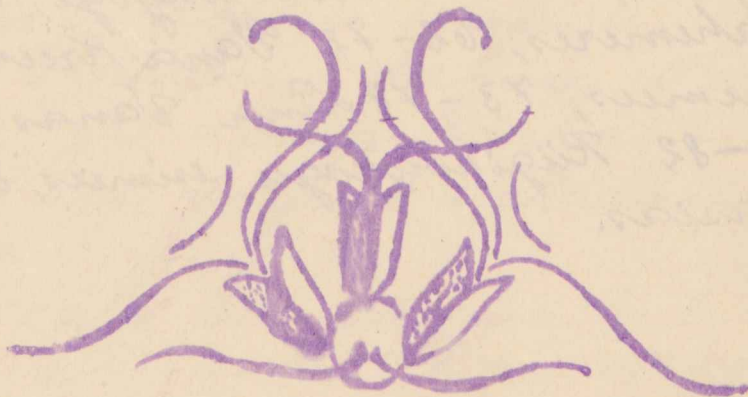
Kontsertsaali saanud siit
ritsihate laululiit.

Lõppend kõikjal päevatöö.

Loodust katab uduvöö.

Üksi unehaldjail töö.

Kü jõuab magi suveöö.

Mõistatus.

1	2A	3R	4	5	6	7A	8	9	10	11	12	13	14	15		
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32
	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45			
46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60		
	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71					
72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84				

Ruutudes saame: 1-8 Tartu linna asutaja, 9-18 Tegelane Peloponnesose sõjas, 19-23 Saar Aasia rannikul, 24-30 Elanik Euroopas, 31-39 Eesti piirits (eesnimi ja nimi), 40-48 Sadamalinn Lääne-Euroopas, 49-52 Elbe lisajõgi, 53-61 Saar Vähemeres, 62-72 Vana-Kruka küllus kõnemes, 73-78 Linn Vanas Krukas, 79-82 Rüginiõukogu esimees, 83-84 Jõgi Aσίας.

I - 26, 80, 5, 67, 9, 38, 53, 80, 24, 74, 72. — ^S 13, 80, 10, 50, 18, 67, 45, 57, 2.
— 6, 58, 68, 43.

II - 18, 4, 65, 46, 36, 27, 34, 43, 14, 11. — 31, 62, 52, 80.
— 11, 20, 77, 57, 13.

III - 11, 80, 79, 63, 31, 81, 23, 8. — ^S 68, 20, 70, 56, 80, 45, 73, 66.
— 79, 45, 75, 16, 3, 12, 7.

IV - 15, 16, 22, 40. — 11, 37, 32, 85, 28, 30. — 35, 54, 59,
41, 12, 39, 6. — ^A 2, ^T 55, 65, 69, 51, 48, 24, 9.

V - 21, 57, 82, 71, 49, 55, 58, 28. — 42, 17, 19,
47, 45, 2, 25. — 29, 44, 3, 83.

I - Eesti luuletaja (nime ja nimi) —
— Riik Euroopas — Hiljutü surnud Ees-
ti kirjanik.

II - Malaria — Meetaim — Eesti Päis-
tekomite liige †

III - Vabadusrija kanglane † — Riik
Ameerikas — Rohlla (otmuvikas).

IV - Jõgi Itaalias — Lahing Puumia
sõdade ajal Lõuna-Itaalias — Vana-
aja kuulsaim väijuht — Maakoht Väi-
ki-Asias.

V - Maa-ala Guinea rannikul — Pea-
linn Aasias, — Keiser Rooma ajalooist.

Ülesanded.

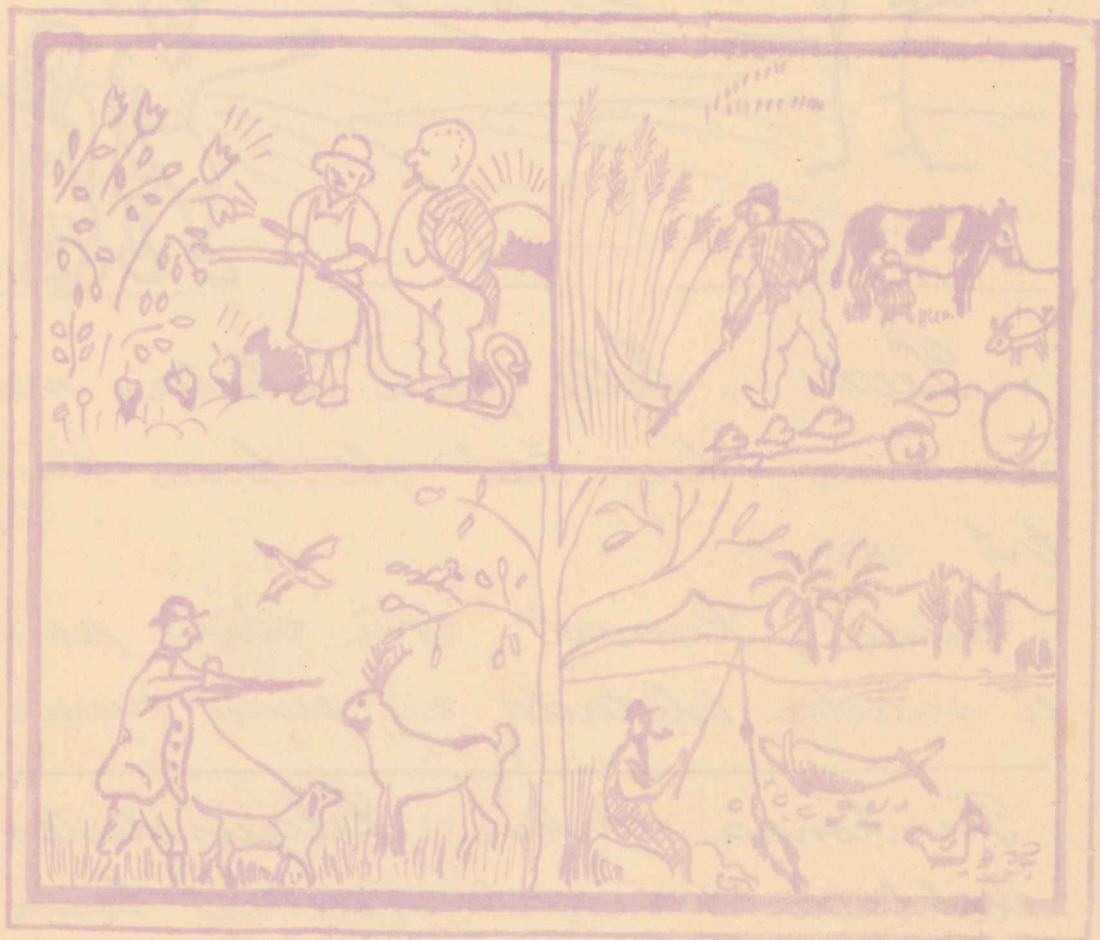
Nr. 1.

Lapsed ostsid poest kompvikke, millede ostmiskes kulutatud summast kuulus Sinole $\frac{3}{8}$ ja Leidale $\frac{5}{8}$. Koduteel tuli nendele vastu sõber Laine ja nüüd jagati kompvikid laste vahel võrdseks osadisse. Saadud kompvikkide eest andis Laine lahkudes 3 õuna. Ünu jagades läksid lapsed tülli. Leida tahtis endale võtta 7 õuna ja Sinole anda ühe õuna. Sino aga tahtis endale võtta kolm õuna ja Leidale anda 5 õuna. Kui tülitsedes mindi ema juurde. Kellele mõistis ema õiguse ja miks?

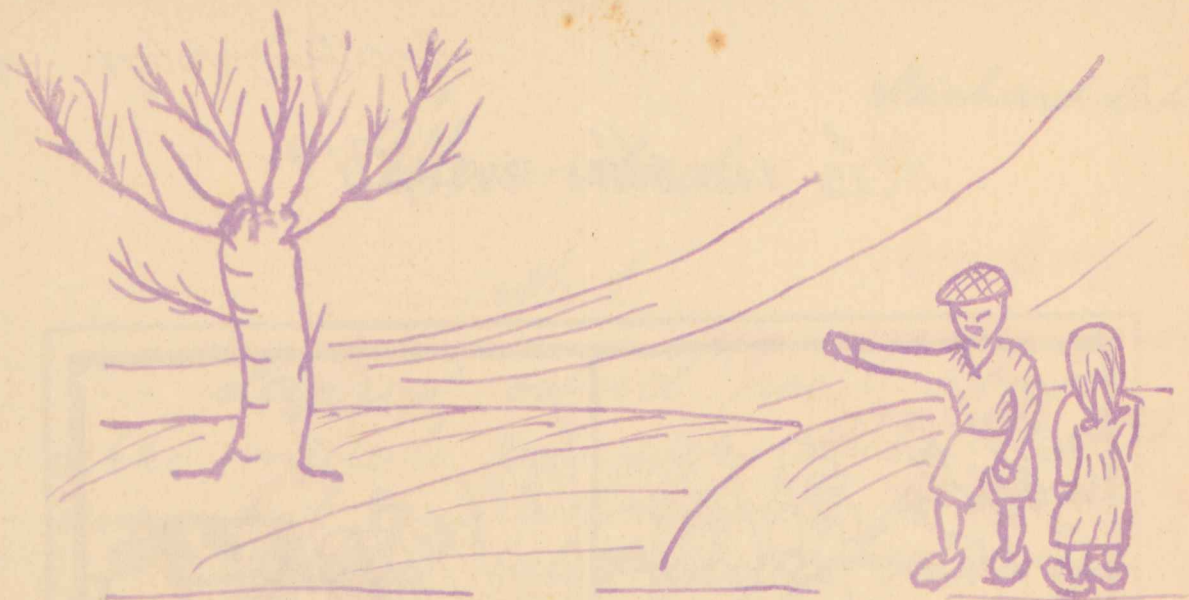
Nr. 2.

Heino sõitis onule külla. Et onu elas kaugel, tuli $\frac{1}{10}$ teist sõita rongil, $\frac{2}{35}$ jalgrattal, $\frac{1}{5}$ hobusega, $\frac{1}{10}$ autoga, $\frac{1}{3}$ laeval ja $\frac{1}{10}$ omnibusega. Peale selle tuli veel jala käia 13 km. Kui kaugel elas onu Heino kodust?

Mis on süün volesti?

Kas teile ka nii ei paista nagu oleks
 jonnistaja seekord veidi ekpripud? Kõhku-
 ge minu jonnistuspead üle leida, näidake, et
 teil parem silm on kui „elukutselisel
 tehkendajal“.

Teemu: „ Selle puu istutas mu vanaisa, kui ta oli kuus aastat vana. ”

Aino: „ Rumal! Kii väike pois ei suuda istutada nii suurt puud! ”

Toimikonna märkus: Selgusetutest kohtadest annab selitusi toimikonna vastavad liikmed.

Vastutav toimetaja M. Laks.

Toimetus: A. Kügumägi, H. Kägu, A. Stadna,
E. Kiisalu ja V. Valk.

EESTI
RAHVUSRAAMATUKOGU
AR